

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Unnep és vasárnap után is,

Kolozsvár, 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Péntek, December 18.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Negyszög centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttár soronként 40 fillér.

Magyar közhangulat.

Kolozsvár, dec. 17.

Az utóbbi két nap alatt tanui voltunk a magyar közvélemény oly megnyilatkozásának, mely nagy jelentőséggel bír és amelyet tudomásul kell, hogy vegyenek Ausztriában is, föl egészen a legfelsőbb körökig. A magyar képviselőház vitája a Körber újabb, ostoba és gonosz kirohanása fölött, egészen határozott bizonyosság a annak, hogy a nemzet maga épp oly kevésbé tűri az osztrák perfidiát, mint a nemzet képviselője. Es ha igazságot akar tenni az uralkodó, nem nyulhat más eszközhöz, minthogy elcsapja az osztrák miniszterelnököt arról a helyről, melyre méltatlan. Méltatlan, mert nemcsak önmagát kompromittálja, hanem ferde helyzetbe hozza a korona viselőjét, amint azt találóan és élesen kimutatták a Ház hétfői ülésén a függetlenségi párt szónokai és Apponyi Albert gróf.

Az egész igazságot természetesen most is csak a függetlenségi párt juttatta kifejezésre. Tiszta István miniszterelnök, a maga közös-ügyes álláspontjának védelmére intézte szavait fölfelé, Bécsbe, hogy vigyázzanak, az ottani centralisztikus törekvések a függetlenségi párt malmára hajtják a vizet. De hát ez hamis tanítás. Azt kell mondania, hogy azok a gyalázatos vakmerő osztrák orcsátlankodások a magyar nemzet malmára hajtják a vizet. Mert amiként lelkével, meggyőződésével régóta a függetlenségi táborban van a magyar nép, ott lesz immár tényleg is, a szavazataival, a döntésével. Hadd legyen vége annak a közös-ügyes komédiának, melyet megutáltunk. Hadd következék mielőbb az átértes Magyarországot teljes és valószínű önállóságára, melynek birtokában nem törődünk többé az osztrák főurak és a kirendelt beamter-miniszterek okvetetlenkedéseivel.

Ezt a magyar közhangulatot kell, hogy megértsek Bécsben. Ezt kell, hogy odavigyük most a képviselő a delegációba. A mint ezt képviselték a függetlenségi párt elnöke és az öt nagy számmal kísért elvbarátai Ceglédén, a hol új tanúságot láttunk annak, hogy a magyar nép megérti és helyesli azt a haza-

fias állásfoglalást, melyet Kossuth Ferencnek és az intranzigens függetlenségi törekvéseknek és az intranzigens szabadelvűségnek ellenségei oly durván leszólanak, a durvaságban keresve kirohanásaik támasztékát, miután érveket hiába keresnek az igazság szótárában, a mely nekik idegen.

Kossuth Ferenc és Justh Gyula hatalmas és a magyar szívet meggyőző és meggyőző beszédekben fejtették ki azt, hogy a függetlenségi párt mily teljes elhatározottsággal harcol és küzd tovább a nemzet összes jogaiért, azok sorában anyagi javaiért, a közgazdasági önállóságért.

Es érdekes följegyezni, hogy ugyanezen a napon két nagy országos gazdasági szervezet tartotta közgyűlését és hogy ezek alkalmából, az egyikben is, a másikban is keserűen felpanaszolták a törvényen kívüli állapot most már elviselhetlen kárait.

E mellett azonban az országos magyar gazdasági egyesület is a magyar gyáriparosok országos szövetsége is foglalkozott a két állam gazdasági viszonyával. Hogy miként foglalkozott? Itt aztán megint csak azt mondhatjuk, hogy csupán az egyiknek, a gyáriparosok szövetségének közgyűlésén hallottuk a vámonállóság szükségének kijelentését.

Tartalmazza ez azt a meggyőződést, „hogy a magyar gyáripar nagybörmű fejlődésének, mulhatatlan előfeltétele az önálló vámtarület, a teljesen önálló gazdasági berendezkedés, amely évszázadok tanúsága szerint az ipar megerősítésének egyedüli eszköze.”

Az ország sok százezer kisiparos természetesen csak megerősíti ezt a kijelentést és azt az igazságot is megerősíti az egész magyar nép, melynek közvéleménye soha erőteljesebb és egységesebb nem volt, mint ebben.

Nincs is ennél helyesebb, méltóbb válasz az „összbírodalom“ bold és gonosz rendszerét kereső osztrák főurak s kormányférfiak vakmerő kihívására. A centralistákhoz ez legyen a magyar nemzet legelső válasza, hogy már most elválunk gazdaságilag és nem tűrjük tovább a kizsákmányolást, melynek dus hasznain hívja, az osztrá-

kok már nemcsak a vagyonunkat, de önmagunkat is szeretnének bekebelezni.

Községi választások.

Kolozsvár, dec. 17.

A kolozsvári függetlenségi és 48-as párt tegnap községi programot adott. Szokatlan ez mindenképpen; de helyességét, jelentőségét elvitatni nem lehet. A választópolgárságnak joga van tudni, hogy a párt, melyet szavazatával támogat, milyen célokért küzd, milyennek a törekvései, amelyekkel a polgárság javáért küzdni, munkálkodni akar. E program: kötelezettség azokra a városatyákra nézve, kik a függetlenségi pártból kerülnek be a városi törvényhatóságba. Az abban foglalt elvekért kell hogy küzdjenek; az abban lefektetett elvek megvalósítása felé kell hogy törekedjenek. Mert ami abban benne van: az mind jó, szükséges és hasznos e város polgárságára, sőt szükséges magának a városnak boldogulására is.

Most, hogy választás előtt állunk: a polgárság rendelkezik újból két mandátum felett. Nagyon sokan lesznek, a kik most e mandátumvásár körül farizeus-táncot járnak és észreveszik majd a választópolgárokat is. Am nem feledkezzünk meg arról, hogy azzal a mandátummal nemcsak megtszéljük a megválasztandókat, de kötelezettséget is róunk rájuk. Kötelezettségeket: hogy e város polgárainak érdekeit szívén fogják viselni. Hogy semmi más érdek, semmi más szempont nem vezetheti működésük, mint csupán a város és e város polgárainak érdeke.

A függetlenségi párt most ez alkalommal talán első ízben megy bele a harcba — pakum nélkül, csupán azzal a törekvéssel, hogy diadalra viszi a függetlenségi párt jelöltjeit. E ponton félre kell tennünk minden egyéni érzést, minden más szempontot, csupán azt kell tekinteni, hogy a függetlenségi párt győzelme, a rendületlen, eivhú polgárság győzelme leendő, de a mely egyszersmind kuforrásra lesz a város további helyes adminisztrációjának, e város fejlődésének, a polgárság javának.

A választás napján tápláljuk szavazatunkkal mindannyian ezt a forrást. Mert ebből buzik ki a hazafiság, a hazaszeretet, a város és a polgárság érdekei. Ez a forrás tisztá: nem szennyezte be a korrupció, nem a megalkuvás, nem az egyéni érdekeknek a közérdek elé való tolasa. S épp ezért fogjunk össze mindannyian a választás napjára és vigyük győzelemre a függetlenségi párt jelöltjeit.

S talán akkor még eljutunk oda, hogy más szellem, más irány vor tanyát a tanács-háza termében és Kolozsvár polgáira jobb, melegebb, éltebb nap derül.

Az e hó 21-iki választásra menjünk el mindannyian és vigyük győzelemre a függetlenségi párt lobogóját.

Váljunk el!

Irta: Hentaller Lajos orsz. képviselő.

Kolozsvár, dec. 17.

Bármit mondott is ő Felsőge tegnap az új kiegyezés megkötéséről, egyebet nem tehetünk. Ausztria gyűlöl minket. Mi ki nem állhatjuk Ausztriát. És egy-két régi, ósdi, elavult, vagy valóban levő törvény mégis Siami ikerré nyomorit bentünket. E két törvény az 1723. és 1867-iki. Az előbbiről re szólunk; elég bajunk van az utóbbival. Most azonban a delegációk tölésnek s megnyitakor helyénvalónak tartom az 1867: XII. t.-c. hiányaira; nem! tarthatatlanságára reá mutatni. Reá mutatni, főleg a felség parancs gyanánt hangzó kijelentése után.

Harminchat év óta az idő, a viszonyok, a körülmények, a birodalmi eszme amolyan utolsó kemencéjében begyümösztől nemzetiségek fejlődése mind azt igazolták be, hogy a 67-es alap rossz; hogy a 67-es alap nem sokáig állhat fenn.

Aki gondolkodni tud, akar és szokott, ezen éppen nem csodálkozhat. Nem! Ez a kiegyezési törvény, vallják be az igazat, nem elégítheti ki sem az osztrákok, sem a magyar. Miért? Mert a 67-es törvények szelleme nem őszinte. Ugy az osztrák, mint a magyar fél, tetszése szerint magyarázhatja a saját javára, előnyére. Magyarázhatja pedig annál az egyszerű oknál fogva, mert az 1867-iki magyar törvény az osztrák törvényről részint sokban eltér, részint pedig a magyar törvény szövege és szelleme az osztrák törvény szövegével és szellemével világosan, mereven és egyenesen ellentétben áll. Így például:

1. Az 1867: XII. t.-c. 8. szakasza elrendeli, hogy „Ausztria és Magyarország diplomáciai és kereskedelmi képviseltetése a külfölddel szemben mindkét fél miniszteriumával egyetértésben és azok beleegyezése mellett a közös külügyminiszter által eszközöltetik.” Ezzel szemben:

Az 1867. december 21-én szentesített osztrák közös-ügyes törvény e fontos jogot sem az osztrák, sem a magyar miniszteriumnak nem adja meg, hanem kizárólag a közös külügyminiszterre ruházza.

2. Az 1867: VII. t.-c. 11., 12. és 14. szakaszai határozottan elrendelik, hogy Magyarországnak magyar hadserege legyen. Az osztrák törvény csak egységes hadsereget ismer. Magyar hadseregről nem tud semmit.

3. A magyar törvény a delegációkat törvénykezési joggal nem ruházza fel. Az osztrák törvény 6-ik §-a ellenben így szól:

„A birodalmi tanácsot és magyar országgyűlést illető törvényhozási jog, — amennyiben a közös-ügyekről van szó, — a delegációk közös gyakoroltatik.

4. A magyar törvény 40-ik §-a elrendeli, hogy a közös költségvetést a közös miniszterium a magyar és osztrák miniszteriumok befolyásával készítse. Az osztrák törvény a közös budget készitési jogát kizárólag a közös miniszteriumra ruházza, s egészen mellőzi az osztrák a magyar miniszteriumok hozzászólási jogát. De még furcsább, sérelmesebb, lealázóbb reánk magyarokra az osztrák törvény alábbi rendelkezése:

5. Az osztrák törvény 2-ik §-a így szól: „Következő ügyek nem kezeltek közösen, de mégis időről-időre, egyezségileg megállapítandó egyenlő elvek szerint fognak tárgyalatni:

a) A kereskedelmi ügyek, különösen a vámtügyi törvényhozás.

b) Az ipartermeléssel összeköttetésben levő törvényhozás.

c) A pénzverési ügy s a pénzláb megállapítása.

d) Azon vasutvonalokra vonatkozó mindennemű intézkedések, melyek a birodalom (sic! birodalom) mindkét felének érdekeit érintik.

De nem folytatom tovább a szemelvényeket. Ezekből is látható, hogy azt a 67-es kiegyezést elég lelkiismeretlentül s a magyar nemzet nagy közjogi hátrányára csinálták meg, nem csak, hanem amint azóta kitudódott, a kiegyezés megteremtői ő felségének a magyar szöveg valódi értelmét meg nem merték magyarázni, nemhogy a magyar és német szöveget, amint egy közös szerződésnél kell, összehasonlították volna, ha nem is közjegyző előtt, hanem private.

Es mi ennek a szomorú következménye? Az, hogy az osztrák törvény a magyar hadseregről nem tud semmit. Az, hogy az osztrák törvény Magyarországot önálló gazdasági kormányzatát s önálló vámtarületét feltétlenül kizárja. Az osztrák törvény szerint, Magyarországnak, amely Ausztriával közös-ügyben él, feltétlenül le kell mondani önálló vám és kereskedelmi; önálló pénz és vasuti politikájáról, dacára, hogy a nemzet e jogait a magyar törvény 59 és 68-ik szakaszai egyenesen és világosan biztosítják.

„Okvetlenül meg kell kötni a kiegyezést újból”, mondá a felség tegnap a delegációk megnyitása alkalmával. Hát lehet egy nemzettől kívánni, hogy saját életérdeke ellen kössön halálos ellenségével újabb gazdasági szerződést? Hisz nem csak a feyvert adja át ezzel ellenségének, hanem nyílt öngyilkosságot is követ el.

TÁRCA.

Galamb a galambnak...

Galamb a galambnak,
Lány a legény párja
Ölelő két karom,
Kicsi galambomat jaj be nagyon várja.

De hiába várja!
Már már az ő párja,
A ki estve, reggel,
Forrón megcsókolja, karjaiba zárja...

Radó József.

A vén leány tavasza.

Irta: Alba Nevis.

Ez volt az első tavasz, a mely a Bella kisasszony nyugodt, alvó lelkében némi hullámokat vert.

Egy kicsit későn jött és érthetetlen is volt, hogy ő, aki eddig csak mosolygott a költők rajongó, illatszomjas tavaszi strófáin, most valósággal érezni kezdi öregedő szívében a forrongást, vágyakat, azt a sokat nyugtolt és mégis hatalmas erőt, amit magában rejt egy áprilisi, csodálatosan tiszta, nyugodt, langyos alkonyat.

Csak egyedül volt otthon; a fivére sétálni ment az asszonyával s a két kicsit is magukkal vitték. Ő odaült a nyitott ablakhoz s a könyökére támaszkodva, nézett kifelé: nem a falat nézte, mert az üres volt és kihalt, mintha ezek a kenyer után futkosó, hétköznapi apró emberek nem értenék meg az ébredő természet édes muzsáját. Egy-egy kedvetlen, fáradt parasztember

haladt haza a munkából, gyöngye porfelhőt verve föl az utca közepén, azután újra csönd lett.

Bella kisasszonynak eszébe jutott, hogy folytatnia kell a megkezdett angol regény fordítását, azután homályosan az is átfutott az agyán, hogy a színművéből csak az utolsó két jelenet hiányzik még, azt meg kellene írni.

Az alkalom pompás, a gyermeklárma nem zavarja s a háztartás is ad egy kevés pihenőt. De tudja Isten: a szellő a hoganymagotta a homlokát, meg a kis kertből felszálló erős jácint-illat egész elbódították, hogy tán erővel se tudott volna elmozdulni az ablaktól.

Eddig ez soha se történt, mert Bella kisasszony, a pedáns, józan vén leány — mint mondom — gyűlölte az álmodozást és kicsinyléssel dobta félre naiv poéták áradó, tavaszi verseit. S ha csak egy percnyi szabad ideje akadt, nekifeküdt a bátyja zöld posztolány bevont íróasztalának s fordította a titokzatos angol s izgatott francia regényeket.

Már egész halmaz hevert a fiókjában készen, köztük néhány komolyabb munka is, mert Bella kisasszony sokat tanult és sokat gondolkodott; az egész élete ugyszólván ebben telt el... Már mint gyermek komoly volt; aranyos haját simán, minden cifraság nélkül fésülte hátra s az ajka csak ritkán mosolygott és akkor is olyan bizonytalanul révedezve.

Mint felnőtt leány már csak szomorúságban volt része s ekkor a mosoly is felledésbe ment. Egyszerre olyan nagyon-nagyon szegény lett; elvesztette az édes any-

ját, az otthonát s hogy a fivére házához került, eleinte a szívébe vágott egy-egy szó tekintet vagy talán egy el se gondolt gondolat.

Pedig hát szerették; az asszony sokszor-nógatta vidámságra, csalta magával mulatozó fiatalok közé. A gyerekek a nyakába akaszkoztak s a kis leány piros nyelvcskéjével hízogó cica módra nyalta falta hervadt arcát, de ő gyöngéden lerázta magáról s bebújt a kis dísztelen, csendes szobájába irni. És róttá lázas fejjel, forrongó lélekkel a sűrű betűket a fehér papíron.

Csak írni, írni! Minél többet, minél gyorsabban!

Ilyenkor elfeledte a környezetét, a szomorúságát, mindent... a szemei ragyogók lettek s szegény, beesett arca egész belepirult a sietésbe. Ugy tetszett, mintha felne; hogy a gondolatok, a tarkaszárnyú játszi pillangók elröppennek, ha hirtelen meg nem fogja őket. Sokszor megessett pedig, hogy a himpornak is ottragadt az ujján s mire leirta, már hiányzott a csillogás. Ilyenkor szinte kétségbeesve kereste a szavakat.

A szépirodalmi lap, amelyik hétről-hétre hozta a regényét, hol eredetit, hol fordítást, ott pihent diszkótésben a kis munkasztalán s ha nagyon sivár volt a világ s az élet nagyon szomorú, ebből merített magának vigasztalást, erőt gyönyörűséget.

...A betű, mely a maga kicsiségében egy egész mindenség hatalmát hordja, melynek fekete színéből a szírvány, a forrongó élet minden ragyogása árad ki.

Ez volt az ő ifjúsága, az ő szerelme, az ő ura, az ő mindene!

Kint egyre sötétebb lett az este s Bella kisasszony boszankodva érezte, hogy most egy vonást se tudna írni, hogy nem tudna elmozdulni arról a helyről, sőt talán a szemét se tudná levenni az ürességről, amit mereven nézett a távolban.

Olyan csodálatos, olyan erővel rabul ejtő volt ez az est, mintha még tavasz soha se lett volna.

Valami igen halk, elmosódó zsongás szállt a virágoskert fölött, amelyben illatoztak a kék és rózsaszínű teljes jácintok, meg az ibolyák. A kapuba húzóda egy csipkészkönyvjú cselédeleány állt, a kezében vizeskorsóval s hallgatta a legénye suttogását. Bella kisasszony szinte türelmetlenül leste őket; a beszédjüket nem érthette, csak látta a férfi szemének hol gyöngéd, hol szenvedélyesen föl villanó tekintetét. Azután az ajkát, melynek széle meg-megvonaglott s egyszerre csak vadul rátapadt a leány csattanó piros szájára.

Es ebben a percben fölforrt a vén leány nyugodt, tespedő vére s odatalult a szívére, agyára; marta, égette, mint a pokolnak leglángolóbb tüze.

Most érezte először, hogy ez nem élet igy, hogy neki is joga van követelni azt, amiből még a legutolsó nyomorult kis féreg is kivész részét. Oh, ha még egyszer — csak egy rövidke percre — visszatérne arcára a tizenhét év rózsái s a szemébe az elhalt csillogás!

Zokogni, sikongani szeretett volna, amiért így eltékozolta a legdrágább kincsét: a fiatalágát, amiért élt, a nélkül, hogy tudná, mi hát az élet? Mi a cél, a gyönyörűség, a minden? Mintha egy pilla-

natra csodás világosság támadt volna az agyában, belátta, hogy az irás, a tudomány, a filozófia, a dicsőség mind semmi, — kevesebb egy földön maszó, kétesfényű kis szentjánosbogárnál, csak egy ok, egyetlen egy cél van, amiért élni érdemes: a szerelem!

Es im a józan, okos, cinikus vén kisasszony e forrongó áprilisi estén, az egyes dül-valóság órájában kitárta a két csontokarját s azután odaszorította lefelé, aszszonyi gyönyöröket soha sem élvezett kéblére, mintha valakinek: egy szerelemzsomjas férfinak simogató kezét szorítaná oda. Hogy fáj, szinte belesajdul! S a könnyek, a késő ébredés rettenetes könnyei egyenkint pergették végig az arcán...

Ekkor jöttek hazafelé a sétáról s Bella kisasszony elszoruló szívvel nézte a két alak összefolyó körvonalaikat. Ah, igen: azok élvezettel szívták az üde levegőt s keresték egymás szemében a tavaszt!

Az ő lelkét meg irigység az borzongatta s talán a tehetetlen gyűlölet, amint a két keze öklöbe szorult. Neki soha, soha se lesz tavasza, az ő lelkére nem veti hullámai a gyönyör!

A két kicsi versenyezve futott hazafel s a pubi, ahogy megpillantotta az ablakban a szürkülő fejet, már messziről kiáltott:

— Bella néni, vacsorát! Éhesek vagyunk! — És ő megtörülve égő szeméit, lehajtott fejjel, rezignáltan indult az élesekamra felé, — csörgetve a hatalmas kulcsokat — hogy elkészítse a gyerekeknek a vacsorakávéit.

Bizony, bizony olyan szavak ezek, amelyekhez hasonlít Bethlen Gábor halála után hangzottak el a bécsi urak ajkairól, midőn azt üzenték a magyaroknak: „Bocskayok nincs már, nincsen Bethlen Gáborok, Erdélyre nem támaszkodhattok, most tehát azt teszünk veletek, a mit akarunk.”

Most sincs Bocskaynk. Nincs Bethlenünk. De magunknak kell józan eszünk lenni. És ez a józan ész azt írja elő, hogy miután látjuk, miként köztünk és Ausztria között az ellentéteket kiegyenlíteni nem lehet, tehát legjobb, ha teljesen elválunk egymástól.

Városi közgyűlés.

A nép szava.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, dec. 17.

A tegnapi napon olyan ügyben jöttek össze a városatyák, mely a polgárság érdekében tartott. A kezdeményező lépést erre a polgárság maga tette meg akkor, midőn testületileg megjelentek a közgyűlési teremben és követelték a sérelmes szabályrendelet módosítását.

A mai közgyűlésre is sokan jöttek el a polgárság közül, hogy meghallgassák a közgyűlés erre vonatkozó határozatát. A törvényhatóság tagjai közül jelen voltak:

Adorján György, Akeszmann Albert, B. Bak Lajos, Balogh Károly, Benel Ferenc, Betegh Bálint, Boros György, Csernyánszky Lajos, D. Deák József, dr. Deák Albert, Demjén Ágoston, Dobál Antal, Gombos Ferenc, Hevesi József, Katona András, Koleszár Sándor, Kovács István, Kuszko István, Kömősi Pál, ifj. Lászlóczy Sámuel, Merza Gyula, Merza Lajos, Pollák Lajos, Régeni György, Reimann Károly, Reményik Károly, Rucska Lajos, Simoifly István, Szekula Ákos, dr. Szentkirályi Ákos, Szilágyi György, Tanács József, dr. Török István, dr. Tutsek Sándor, dr. Várady Aurél, ifj. Varga Dániel, Szvacsina Géza polgármester, Salamon Antal tanácsos, Fekete-Nagy Béla tanácsos, Vikol Kálmán, tanácsos, ár. elnök, Ehringer Lajos tanácsos, dr. Esterházy László főjegyző, Tarnai Mór aljegyző (b. főjegyző), dr. Nemes Ferenc aljegyző, Föder Ottó aljegyző, Gajzágó Manó főjegyző, dr. Hadady Endre főkapitány, dr. Bartha János főorvos, Tömösvári Miklós főpénztárnok, Póczy Mihály főmérnök, Lakatos Ferenc főszámvevő, Gaál Endre b. alszámvevő, dr. Török Imre tb. főorvos.

Gróf Beldi Ákos nyitotta meg a közgyűlést, mely után

Fekete-Nagy Béla a sertesközvágóhid ügyének előadója terjesztette elő a szabályrendeletre vonatkozó tanácsai módosítását. Beszédét pedig a következőképp fejezte be:

A közszeabsadóság alapjait nem a természetben kell keresnünk, hová a francia bölcsesség, Rousseau utal, hanem az emberi jogokat biztosító tételek törvényekben. Szabadság csak ott lehet, a hol a törvényeket mindenki és minden körülmények között tisztelgetni tartja. E nélkül vagy az állam, vagy a polgárok szabadsága csorbul meg.

Tutsek Sándor szólalt fel elsőnek és visszautasítja Fekete-Nagy Béla ama kijelentését, mely a polgárság óhajának megnyilvánulását alkotmányellenesnek mondja.

Szvacsina Géza védelmére kél a tanácsosnak, a ki csupán egyéni nézetét fejezte ki és azért fel is.

Várady Aurél szólalt fel ezután, majd

Fekete-Nagy Béla szavának félre-magyarázása ellen tiltakozott.

Szvacsina Géza felszólalása után Somodi István kéri, hogy a szabályrendeletben írt 12 órai bejelentés módosítható.

Gombos Ferenc visszautasítja Várady Aurélnak a földész-képviselőket ellen intézett támadását és konstátálja, hogy a szabályrendelet módosítás annak idején kinyomtatva nem lett, egyszerűen a régi szabályrendeletre beszerelték két szó és így azután a magánosokra is kiterjesztették a közbizonyosidón való sertes ölés.

Szentkirályi Ákos mindenesetre óhajtja, hogy ha nem is most, de közegészségügyi vizsgálatok ejtessenek meg.

B. Bak Lajos felszólalása után a kommunális elfogadta a következő szabályrendelet módosítását:

Szabályrendelet

a városi közbizonyosidón használata iránt 155/903. sz. a. alkotott szabályrendelet módosítása iránt.

1. §.

A városi közbizonyosidón használata iránt a 165/1903. sz. a. alkotott szabályrendelet 1. §-a oda módosítottatik, hogy a magánfogyasztásra szánt serteseknek közbizonyosidón való levágása nem kötelező, csak azon esetre, ha annak bármely része, viszonyérték mellett, bárkinek átengedtetik.

2. §.

A magánfogyasztás céljából otthon levágandó sertes, vagy malac — a veremalac kivételével — levágását ez állat tulajdonosa az

illetékes kerületi kapitányságnál, a hivatalos órák alatt, előre bejelenteni köteles.

3. §.

Aki a levágandó sertes, vagy malac húsát, szalonnáját, vagy bármely részét is eladni, vagy viszont szolgáltatásért másnak átengedni kívánja; köteles az állatot a közbizonyosidón szuratrni le.

4. §.

Aki a jelen szabályrendelet ellen vét, kihágást követ el s e miatt 4 koronától 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és behajthatatlanság esetén 12 órától 5 napig terjedhető elzárással fog büntetetté.

5. §.

A jelen szabályrendelet azonnal életbe lép és egyttal a XL. t. c. §. 6. a értelmében a m. kir. belügyminiszteriumhoz azonnal fölterjesztetik.

E szabályrendelet egyhangulag elfogadott és ezzel a zajos közgyűlés véget ért.

A király a felségjogokról.

Tisza kegyvesztett.

Kolozsvár, dec. 17.

A magyar delegáció tagjaival a király a tegnapi csercse alkalmával újszólván egyáltalában nem beszélgetett Magyarországi politikai helyzetéről és legfőbb annak a reményének adott kifejezést egyik-másik delegátus előtt, hogy a béke nem sokára helyreáll.

Annál inkább beszélgetett azonban a Magyarországot érintő kérdésekről az osztrák delegáció tagjaival.

Igy például dr. Derschattával beszélgetve érintette a kiegyezést és a magyarországi politikai helyzetet, majd a chlopy-i hadiparancsokkal kapcsolatban nyilatkozott a korona felségjogairól a hadsereg egységes vezére, vezénylete és szervezete tekintetében.

Igy közli ezt ma egy félhivatalos újság.

Hogy pedig a felségjogok tekintetében mi a király felfogása, az iránt senki sincs kétségben. Hiszen nagyon emlékeztünk még arra a kifakadásra, hogy:

— Soha, soha!

Ezt körülbelül meg is ismételte tegnap a király.

Több német képviselő előtt ugyanígy nyilatkozott, hogy a kiegyezést Magyarországgal okvetlenül meg kell kötni s ezt is mondotta:

— Nem fog történni semmi, ami alkalmas volna arra, hogy a hadsereg eddig bevált alapjait megváltoztassa.

Es ezeken a kijelentéseken persze mód nélkül örvendeznek az osztrákok és számközo mosolyognak a magyar urakon.

Nem csekély feltűnést kelt egyébként Bécsben az is, hogy a király igen hűvösen bánt gróf Tisza István miniszterelnökkel.

Ezt mindenki észrevette és a dolgoknak annál nagyobb súlyt tulajdonítanak, mert dr. Körber osztrák miniszterelnökkel meg igen hosszasan és igen szívesen beszélgetett a király.

Tisza nem is tudta leplezni a lehangoltságot és mindezekhez a dolgokhoz már most sok mindenféle kommentárt fűznek.

Tegnap délután gróf Tisza István már el is hagyta az osztrák fővárost, minthogy a magyar delegációnak ez évi, érdemleges munkája a tegnap délutáni plenáris üléssel véget ért.

Bécsben való tartózkodása alatt Tisza egyáltalában nem jutott érintkezésbe Körberrel. De a Ház elnökségének tagjai is gondosan kerülik Körbert, bárha egyébként sok látogatást tettek.

Bécsből azt jelentik ugyanis, hogy a magyar képviselőház elnöksége Perczel Dezső elnök, Jakabffy Imre és Feilitzsch Artur báró alelnökök a Felségnél való fogadtatásuk után, egyttel látogatásokat tettek gróf Goluchovszki közös külügyminiszternél, Pitreich lovagi közös hadügyminiszternél és báró Burián közös pénzügyminiszternél. Meglátogatták továbbá Boifras és Paar főhadsegédekét, Schiess lovagot, a legfelsőbb katonai kabinetiroda főnökét, valamint Montenuovo és Liechtenstein herceg főudvarmestereket. De Körberhez nem mentek el. Jól tették!

UJDONSÁGOK.

A beleg gyermekek karácsonyfája.

Kolozsvár, dec. 17.

Meglesz a karácsonyfa. Állani fog Jézusnak szent fenője. Ragyogni fog a gyertyácskák fénye, mely alá boldog örömmel gyűlnek majd a kisdedek. Az adományok még egyre gyűlnek, a jószívű emberek pénzei folytonosan érkeznek szerkesztőségünkbe.

Tegnap gyűjtésünk eredménye a következő:

A posta-, táviró- és telefonszemélyzet 25 kor. Névtelen: 3 kor. Fajk István: 1 kor. Bartha János lakatos: 1 korona 30 fillér. Püspöki Lacika és Bözsike 4 kor. Összesen 34 korona 30 fillér.

Ehhez eddigi gyűjtésünk: 51 korona. Begyűlt tehát mindössze: 85 kor. 30 fillér.

Püspöki Lacika és Bözsike, két íci-pici csöpp baba, bájos helyesirásai hibákkal teli levél kapcsán küldötték be hozzánk, e célra felnyitott takarékpérselyük tartalmát. Mosolygó hangulat áradt szét a füstös re-

dációban, a mikor felolvastuk egymásnak a jószívű babusok megható levélkéjét, melynek szó- és forma szerinti szövegét az alábbiakban leközzöljük, — kérve és várva a további szíves adományokat.

Ime a levél:

Kedves Anyag.

Halotuk édes apáéktól hogy karácsonyfát akar vinni a beteg gyermekeknek, és nincs elég pénze mi is Bösikével felbontottuk a perselyünket szépen kérjük édes anyag tegye eszt a kicsi pénzt is a többihez hogy örvendjenek szegény kicsi beteg gyermekek a szép karácsonyfaának Bösike az én kicsi testvérem azért nem irt mert ő még nem tud tentával írni csak plajbászal. Bösike is tiszteli és én is.

Püspöky Lacika.

2. el. o. t.

Tisztviselők karácsonya.

Kolozsvár, dec. 17.

Nagyon is érthető, ha a tisztviselőket fölötté élénken foglalkoztatja az a kérdés, hogy milyen megoldást nyer végre az ő fizetésrendezésük ügye és hogy azzal a pótlékkal, amit kilátásba helyeztek nekik s amelyre olyan nagyon vár sok, nagyon sok tisztviselői család, mi lesz?

Kormányparti részről most azt jelentik, hogy a pótlékok kiosztásánál a kormány a már benyújtott fizetésrendezési törvényjavaslatot tartja szem előtt és ennek intenciója szerint fogja a pótlékokat is utalványozni.

Minden állami tisztviselő, a kiről a fizetésrendezési törvényjavaslat gondoskodott, még ennek az évrnek folyamán egyszerre kapja meg azt az összeget, a mely neki abban az esetben járt volna, ha a fizetésrendezési javaslat törvényerőre emelkedett volna. Ez az általános elv, a melyen azonban némi változás mégis történt. Igy az egyes fizetési osztályokban a legmagasabb fokozatokat nem szándékoznak betölteni s így ezeket a pótlékok kiutalványozásánál sem veszik tekintetbe, az egy összegben utalványozott pótlék a XI. fizetési osztályban 300, a X. fizetési osztályban 400 és a IX. fizetési osztályban 500 koronánál nagyobb nem lehet, végre a IV. és III. fizetési osztályban, tehát a miniszteri tanácsoktól fölfelé, a fizetésemelés kisebb lesz, mint az eddigi törvényjavaslat tervezte.

A még ebben az évben szétosztásra kerülő pótlékokkal kapcsolatosan a kormány a pótlékok állandósítása iránt is intézkedik, vagyis az összes állami tisztviselők 1904. évi január elsejétől kezdve állandó és a nyugdíjba is beszámítandó pótlék gyanánt hónaponta kapják azt az összeget, — természetesen a már fent említett megszorítással, — mely őket a fizetésrendezés törvényerőre való emelkedése esetén megillette volna. Ez a pótlék teljesen a fizetés jellegével bír s így szolgáltatási díj alá is esik és egész addig fog utalványoztatni, a míg a törvényhatósági tisztviselők és a felekezeti tanácsok fizetésének rendezésére vonatkozólag a muokálatok elkészülnek és az új fizetésrendezési törvényjavaslatot a kormány be nem nyújtja.

A hölgyek maradjanak otthon.

Férfi-est a színházban.

Kolozsvár, dec. 17.

A debreceni színházban, amelynek ezidő szerint Makó Lajos tegnapelőtt a Víg-színház egyik nagysikerű ujdonsága, a Csodagyermek került színe. A darab jellemzésére elég annyit elmondani, hogy premiérjéértől a Víg-színház kielezett előadásában a legviharozottabb budapesti demimondok is pirultak, de azért mindenki kitündöng mulatott. Debrecenben sok az erény-csász, akik ez ellen az ujdonság ellen is eleget menyörgöttek — de a színgnázgató a szufolt házak reményében ezuttal nem vette figyelembe a sok-sok morál-prédikációt. A pajkos kis bohózatot szépen betanulta a szereplő személyzet — s az előadás napján a reklám menyörgő dobjai kíséretében ki is tűzték. — A premiér előtt azonban M a k ó Lajos színgnázgatónak lelki furdalásai támadtak. Lelei szemei előtt megjelentek a felsőbb leányiskolák növendékei, amint felvonultak a színházban s lelkesen tapsolnak a francia szellem ez újabb diadalának. Elvonultak előtte a gondos anyák, a szemérmes vén kisasszonyok, akiknek lelki egyensúlyát teljesen megzavarta a Csodagyermek premiérje. Ő maga is gondos családapa lévén, a Debrecen fenyegető veszedelmét mindenáron elakarta hárítani. A szufolt házak, a hangulatos esték reményeire azonban nem engedte a darabot levétetni a műsorról, — más módon segített tehát a bajon. A premier színlapra hatalmas betűkkel a következő figyelmeztetést íratta föl:

A hölgyek a mai előadás alatt maradjanak otthon.

A darab nagyon pikáns.

A figyelmeztetés óriási szenzációt keltett a civis városban. A kaszinótól kezdve a száraz malomig ez volt a beszéd tárgya és minden családú abban állapodott meg, hogy leányát és suhanc fiát a Csodagyermek előadásától tiltják. Az erény védelmezői melegen gratuláltak az igazgatóknak, aki a kérés kérdést ilyen finom diplomáciával oldotta meg. Este aztán, amikor fél nyolc-kor felgördült a függöny, a szereplők mely megdöbbentéssel látták, hogy tizenöt potyajegyes alakban kívül egy lélek sincs a színházban. A hölgyekkel együtt a férfiak is otthon maradtak.

— Mi ez? — kérdezte magától és másoktól Makó Lajos. Hát én ma este a potyajegyeseknek adok elő ujdorágot.

— Természetes, felelt rá egy vén székházi habitű. Asszonyi pirulás nélkül ki invezzi a kaviáros francia bohózatokat?

Igy fagyott be a nagy színpadi slágernek ígérkező csodagyermek Debrecenben, a hol hamarjában bajosan kerül előadásra.

— (Felolvasó estélyek.) A kolozsvári izraelita felolvasó-egyesület, — mely valóban érdekes multa tekinthet vissza működésében, — ez idén fokozott erővel lát hozzá, hogy felolvasó-estélyei minél fényesebb erkölcsi eredménnyel gazdagítsák a tevékeny társaság krónikáját. A téli szon alatt havonta egy-egy felolvasó-estélyt rendez az egyesület s a felolvasó-asztal eddigi erőin kívül újabban még számosan ígérték meg közreműködésüket a felolvasókra. A szezon szereplői között ott látjuk Fodor Erzsike, Weisz Elza, dr. Eisler Máttyás, dr. Rosenberg Sándor, dr. Kecskeméti Lipót, (előbbi az aradiak, utóbbi a nagyváradiak neves zsidópapja) dr. Boros György, kolozsvári unitárius kollégiumi dékán, Kreutzer Lipót, kereskedelmi akadémiai tanár, Herczeg Jenő, Kiss Menyhért, Bró Artur, Markó Jenő stb. stb. nevét. Az egyesület idei ciklusa tehát, melynek első felolvasó estélye már holnap, szombaton délután 6 órakor lesz a városháza közgyűlési termében, élénkséggel és változatossággal kecsegtet. A holnapi estélyen Weisz Elza és dr. Eisler Máttyás felolvasásokkal, Bró Artur, lapunk belső dolgozótársa pedig néhány műfordítással szerepel a műsoron. Az egyesület elnöksége szívesen látja az érdeklődőket felolvasásain.

— (Elítelt kolozsvári ügyvéd.) Városunk egyik román nemzetiségű ügyvédé, dr. Maniu Cassius, a tavaly ősszel, jónak látta a megboldogult Tribunalban oly heves, izgató és lázító cikket közreadni kenyértadó hazája, a magyar nemzet ellen, melyért a kolozsvári esküdtzsek verdiktje alapján egy évi államfogházát és jókora összegű költséget rótt ki rá a törvényszék. A királyi kuria legutóbbi ülésén foglalkozott a vádlottal semmisségi panaszával és Thassy Pál koronagyűsz helyettes indítványára, hozzájárult az első bíróság ítéletéhez. Ezek után, ha úgy tetszik, elismételheti az ügyvéd ur azt a megjegyzését, melyet a tárgyalás alkalmával tett, a midőn kijelentette, hogy az ő szerencsétlen véget ért cikkében nyoma se volt a lázításnak, — csak a műveletlen magyarok nem értették meg az ő szelid kis kifakadásait.

— (Adventi prédikáció.) A Minorita-rend helybeni házfőnökeinek értesítése szerint a legközelebbi adventi ajátalosság a Minorita templomban e hó 19-ikén, holnap, szombaton esti 6 órakor fog megtartatni, mely alkalommal a szentbeszédet Kaczó László r. kath. hitoktató mondja.

— (Szakbizottságok ülése.) Ma délután három órakor tartják egyttés ülésüket a város szakbizottságai, a decemberi rendes közgyűlés előkészítése céljából. Az ülésnek főbb tárgyai: előterjesztések a városi vívezetési csőhálózatnak a Rákóczi-utól a Donáth-uton leendő kiépítése tárgyában. Előterjesztés az építési engedély nélküli építkezésekkel szemben követendő eljárás iránt; a városi kéményseprő kerületekben a kéményseprők létszámának szaporítása tárgyában; a város tulajdonában lévő szénafüveknek az 1904. év tavaszától kezdődőleg leendő bérbeadása tárgyában; Rignát Sándor és társainak kérése a sertes közbizonyosidón használatára alkotott szabályrendelet rendelkezéseinek felfüggesztése iránt. Lovag Comparini Cesar ajánlata Fadrusz Jánosnak a »Medusaölő Theseus« című szoborcsoportozata eladása iránt.

— (Felolvasó és iparos segédmunkások részére.) Az iparos-segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság vasárnap, e hó 20-ikán, délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartja folytatódólagos ismeretterjesztő előadását. A felolvasásra, melyen ezuttal dr. Cs Papp József tanár Olaszországról és a pápáról fog értekezni, a belépés díjtalan.

— (Visszaélés a cégtáblákon.) A közönség érdekében üdvös körrendeletet adott most ki a kereskedelmi miniszter, amely bizonyosan megérkezett már Kolozsvárra is. Tudomására jutott ugyanis, hogy sok csődbe jutott üzlettelajdonos újabb vállalata cégtábláján is a régi feliratot használja. Még pedig igen nagy furfanggal cselekszik ezt meg, olyan formán, hogy a »neje«, »utóda«, »bizományi raktár« szavakat kirúgják ugyan, de apró, alig olvasható betűkkel, vagy különböző cífraságokkal takarják el. Igy aztán megtevesztik a végrehajtó is s ami még nagyobb baj, az érdekelte közönséget is. Hasonló visszaélést követnek el a már megszűnt cég üzleti nyomtatványai is, melyeket új vállalatoknál ismét felhasználnak. A miniszter egy régebbi körrendeletre hivatkozva most meghagyja az iparhatóságoknak, hogy ezeket a visszaéléseket éber figyelemmel kísérik és szigorúan büntessék.

— (Rákóczi-ünnepély Nagyenye-den.) A nagyenyedi Kossuth Lajos asztal társaság e hó 20-án, vasárnap a Két Hattyu szálloda kávéházában rendes összejövele alkalmával Rákóczi-ünnepélyt tart, melynek

műsora a következő: 1. Nyitány, előadja Káló Géza zenekara. 2. Előki megvitt. 3. Kuruc dalokat énekel a férfiak. 4. Szavai Szathmári József. 5. Felolvas Székely Ödön tanár. 6. Vonós négyes. 7. Szavai Dancs Idus. 8. Tárogató szóló. 9. Szavai Joksmann Ödön dr. 10. Vonós-négyes. 11. Kurucdalokat énekel a férfiak. Az ünnepély pontban este 8 órakor kezdődik. A vonós-négyeseket előadják Benedek Miklós, Lakatos Albert, Veress Gábor, Vohlfráth Lőrinc. A férfiakban Vohlfráth Lőrinc vezetésével énekelnek Bihari Béla, Dékán Sámuel, Kádár Imre, Király Ferenc, Kőnczöl Imre, Kovács Dezső, Kovács Sándor, Lakatos Albert, Lázár József, Spangenberg Gyula, Szabó Árpád, Székely János, Tomai Pál.

— (Összevert ember.) Tegnap délelőtt Pabucsán Gerásim 43 éves szűzfenesi juhászt vérvérfagya találták a Széchenyitérén. A szerencsétlen embert ismeretlen tettesek verték össze és a mentők eszméletlen állapotban szállították be a kórházba.

— (Az Afrikai-utazó bünei.) Különös uri rabot szállítottak be tegnapelőtt a szegedi csillagbörtönbe. Az új rabot Mayer Károly Leónek hívják, még csak negyvenkét esztendő, de már is olyan mult van a háta mögött, mintha legalább is nyolcvan év nyomná a vállait. Mayer a zombori járás szolgabírói hivatalában volt alkalmazva mint tisztviselő. Ugy látszik azonban, hogy nem elégedett meg a fizetésével, mert bűnös utra tért. Meghamisította a belügyminiszteriumból érkező irásokat, melyek a nősülési engedélyért folyamodók kiskorúaknak érkeztek. Egyszerűn úgy tett, hogy bizonyos díjat fölvert a felektől és ha nem engedte is meg a miniszter a nősülést, ő egyszerűen olyan írást küldött, a melynek alapján a fiatalok egybekelhettek. Igy cselekedett negyven évvel és a mikor rájötték 1897-ben, megszökött. Időközben kiderült, hogy a felesége, Orsch Erzsébet nevére váltott hamisított. Négy esztendőig hiába keresték mindent, mert álnev alatt valami nagykereskedő cég utazójának szerződött és hogy a nyomára ne adjanak, kiutazott Afrikába. Sokat bolyongott Afrika forró földjén s ezalatt hat nyelvet sajátított el. Megtanult németül, angolul, franciául, olaszul, bosnyai és hollandul. Igy aztán a magyar nyelvet együtt összesen hat nyelven beszélő ember szépen boldogult a forró égőv alatt és már el is felejtette, hogy neki még bizonyos elintézetlen ügye van Európában a bírósággal. Az afrikai polgárok azonban a mult év elején fölön csípték és hazaköltözték Zomborba. Az időközben feleltére sult afrikai utazót a zombori büntető törvényszék 2 évi és négy hóapi börtönrre ítélte. A kir. kuria ezt az ítéletet jóváhagyta és tegnapelőtt már át is kísérték Szegedre a hét nyelven beszélő exotikus rabot.

— (Aki nevet félt.) A blomburgi kerületi rendőrbíró előtt, Lontban, egy jól öltözött ember állott vádlotként pir néttel ez előtt. Az l vádolta, egy uri nő, hogy az Oxford street egy üzlete előtt letelepte az óráinát és a ködben el akart menekülni.

— Mi a neve önnek? kérdezte a bíró a vádlottat.

— Azt nem mondom meg. Tessék büntessenek meg, beismerem, hogy rabolni akartam éhségből, de a nevetem nem engedem beszenyezni.

A bíró figyelmeztelte őt a következő nyelvre, ha a nevet vonakodik bevallani.

— Nagyon jól tudom, hogy minő következményei vannak ennek, de ne kényserítsen bíró ur, ugy sem valok semmit, legfeljebb hamis nevet mondanék.

— Ragaszkodik ehhez?

— Természetesen.

— Akkor én még természetesebben elzáratom őnt és mindaddig, amíg nem vall, naponta előállítatom és fogva tartom.

A fiatallembert csakugyan elvezették és zárdába tették. Azóta immár három hete mult el és naponta elővezetik a fogságból, kérdik a nevet, ő megtagadja a vallomást s erre elvezetik i mélt. Ha a fiatallembert e mellett megmarad, akár eszlenődkig marad fogságban, amint volt már erre eset.

— (Lebukott a gyorsvonatról.) Tegnap éjféltőlant távrat érkezett a nyugati pályaudvar főnökségéhez, egy budapest-bécsi utvonalon levő közbeszó állomásról: A távratban arra kéri a nyugati pályaudvar állomásfőnökségét, hogy a Budapestre érkező express vonathoz hívassa ki a mentőket, mert a vonat egy súlyosan sérült embert hoz magával. A mentők ki is vonultak a nyugati pályaudvarhoz, ahol a késséssel beérkező bécsi express vonatról tényleg egy súlyosan sérült embert emelt le a vasuti személyzet. A sérült ember: Virág István 28 éves fűtő volt. A szerencsétlen ember utközben velőtrőző kiáltással leest a gépről és súlyos belső sérüléseket szenvedve, a pályatest mellett lévő árokba esett, ahol összezsuzta magát. Amikor a mozdonyvezető észrevelte a szerencsétlenséget, megállította a vonatot, ami nagy riadalmat okozott az expressvonat utasai között, akik a minapi nagy vssuti szerencsétlenségre gondolva, ijedten ugráltak le a nyílt pályán megálló vonatról amelynek vasuti személyzete föltette a vonatra a súlyosan sérült fűtőt, akit itt Budapestben a derék mentők Döllinger tanár klinikájára szállítottak. — Virág eszméletlenül volt, amikor a mentők ápolás alá vették és elmondották, hogy miközben a gyorsvonat teljes sebességgel rohogott, úgy rándult neki, hogy egy ember fekszik a pályatesten. Ő kihajolt, hogy meggyőződjék, hogy vajon jól látott-e? Ezen közben megszűnt és kibukott a rohogó mozdonyból. A fűtő állapota életveszélyes, mert belső súlyos sérüléseket szenvedett.

— (Lopott, mert nem volt tandija.) Egy szerencsétlen műegyetemi hallgatót tartóztatott le tegnap a budapesti rendőrség, a ki lopott, hogy megszerezze a

pénzt a tandijra. Az illető B. M. negyed-éves műegyetemi hallgató. Jó családból származik. A lopást a műegyetemi laboratóriumában követte el, a honnan 700 korona értékű platina csészét vitt el, melyet potom áron adott el a pénzén beiratkozott.

— (A Tagányi-Sulkovszky pár kibékül.) Annak idején mi is részletes tudósítást hoztunk dr. Tagányi Sándor ügyvéd és felesége született Sulkovszky hercegnő válópöréről. Most Aradról azt írják, hogy a válóper dolgában egy új és érdekes fordulat állott be. A házaspár ugyanis kibékült és a válópört mindkét részről beszüntetik.

— (A katonák szabadságolása.) Az idei újonc-felvétel hiánya miatt október elején nem szabadságolt, de szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek katonák — mint már jeleztük — december 20-ikán szabadságra bocsátják. Az erre vonatkozó közös hadügyminiszteri és honvédelmi min. intézkedések már kiadták a csapatparancsnokoknak. A közös hadseregnek a három, a honvédségnek a két éve leszolgált legénységet szabadságolják. Huszadikán reggel a raporton készenlévőket a szabadságos kis-könyvecské s indulhat ki-kí haza falujába karácsonyra. Az első és másodéves katonákat a hadtestparancsnok rendelete folytán nyolc napra szabadságolják az ünnepek alkalmából.

— (Öngyilkosság a szegénység miatt.) Polonyi Juliska, egy fejtetői szépségű nagyváradi leány, sok ideig varrással kereszte a kenyerét, amiből az édes anyjával éldegélt. Azután beteg lett s az orvosok eltiltották a munkától, mely mégis hozott annyit a konyhára, hogy gondolatba merült a ketyerébe. A munkától eltiltolt leány foglalkozást keresett és egy nagyváradi pékboltban alkalmazták elárusító gyanánt. Csekély keresete azonban nem volt elég arra, hogy két ember megéljen belőle. Juliska pedig mindennek föléülte becsületese akart maradni. A boldogtalan leány napról-napra kisírt szemekkel ment a boltba. Oda-haza látnia kellett a nagy nyomorúságot, s a szegénységüket tetőzte, hogy mindent zálogba raktak a betevő falatért. Polonyi Juliska szomorúan mondogatta az ismerőseinek.

— Hiszen magam szívesen éhezem, de az anyám...

— És a sors csapását nem tudta elviselni. Még vasárnap délelőtt hirtelen rosszul lett, s az orvos megállapította, hogy gyulladást okozott. Beszélgetett a nagyváradi közorháza, ahol azóta nem nyerte vissza eszméletét. Csak tegnap délelőtt vilant meg szemeiben a lélek, amikor édesanyját pillantotta meg, a roskatag öreg asszonyt, aki ágyánál térdelget, kinyújtotta a kezét azután egyet hordult és meghalt. A gyermeki szeretet hallóját ma temetik el a nagyváradi közorház halottai házában.

— (A nyom.) A bécsi Körntner uton egy cölinderes ur elegáns téli kabátban sétált tegnap déltájban s amint ment, nyomában apró fehér szemecskék hullottak a földre. Egy detektív, aki éppen mögötte ment, kíváncsian nézett a furcsa sétáló után, aki valósággal nyomot készült maga után. Felmelt egy fehér szemecskét, amelyről nem tudta hogy micsoda. De a dolog mégis szegett tűtött a fejében és hogy a dolog nyitjára jöjjön, megszólította az elegáns urat.

— Bocsánat uram, ön elhullat valamit, tessék csak nézni!
Az ur hirtelen megállt és rendkívül zavarba jött.
— Én... én nem hullatok el semmit.

— De igen tessék csak nézni.
Az ur a földre nézett és még nagyobb zavarba jött.

— Ezt nem én hullattam el, — mondta még nagyobb zavarral.

Hanem ebben a pillanatban a kabátja alól kis csomag hullott a földre.

— Lám, lám! — diadalmaskodott a detektív. Ez igazán furcsa. Szabad egy pillantást vetnem uraságod kabátja alá?

— De mi köze önnek mindehez? — méltatlankodott most a gentleman.

— En polgári rendőrbiztos vagyok, — hangzott a felelet, a mely mélyszélesen megdöbbenetelt a gentlemant.

— És újból felszólított, sziveskedjék a kabátja alól előszedni a portékát.

A gentleman a kapujába vonult a detektívtől és ott hat csomag gyógyszer vett elő, a melyek nem voltak a szokásos módon becsomagolva.

— Egy üzletben vásároltam, magyarázta a gentleman.

— Azt majd meglátjuk. Sziveskedjék velem jönni abba az üzletbe, a hol vette.

— De kérem, micsoda gyanúsítás ez? — felelt csak hallatlanul... Különböző több üzletben voltam, már nem emlékszem, hogy hol van. Kérse, ha kíváncsi!

— Ah, uram, hiszen én majd segítsek önnek az üzletet megtalálni; ön pompás nyomot hagyott maga után.

— És karongva az elegáns urat, az elhullatott fehér golyócskák nyomán egy droguistához vezette a gentleman, a hol felismerték a gyanús csomagokban az üzletből lopott holmit. A gentleman erre a kapitányságra kísérte a detektív.

— (Egy szép leány tragédiája.) Máramaroszigetről egy megrögzött szerelmi drámáról ad hírt tudósítónk. Szikra Jolán, néhai Szikra János máramaroszigeti ügyvéd leánya, édesanyja társaságában néhány hónappal ezelőtt Bécsben járt, a hol megismerkedett egy közös hadseregbeli főhadnaggyal. A fiatalok megszerették egymást és szerelemből mátkaság lett. A szép Szikra Jolán menyasszonya lett a dalias bécsi főhadnagynak, a kinek néhány nap múlva kellett volna oltárhoz vezetnie Máramarosziget legcsodásabb leányának egyikét. A végezt az aznap másképp rendezték. A kis meny-

asszony és édes anyja két nap előtt Bécsbe utaztak a még hiányos kelengye kiegészítésé végett. Ezenközben meglátogatták a vőlegényt, a kinek lakásán azonban fájdalmas kiábrándulás várt a szegény kis menyasszonyra. A főhadnagy ur teljesen részeg volt és ordítva veszekedett egy orfeum-hölgygyel, a szeretőjével. Szikra Jolánka, a sebzett szívű kis menyasszony, édesanyjával nyomban ott hagyták a részeg katonát és utaztak haza Máramaroszigetre. Otthon, a megcsalódott szép leány úgy nekibusha magát, hogy tegnap, egy őrizetlen pillanatban öngyilkossá lett; folakasztotta magát. Az eset nagy szenzációt keltett egész Máramarosban.

— (A régi szerető) Érdekes esetről beszélnek most a nagyváradi társaságokban. Szereplője az esetnek egy ismert fiatal ember, a kinek pár nap múlva lesz az esküvője — és egy nő, a ki valamikor régen ideálja volt a fiatal embernek. Ez még abban az időben volt, a mikor a fiatal ember ideálk dolgában nem volt válogatós. A nő szakácsné volt s mint ilyen, a szerelem poeizise mellett kompakt edeleddel és táplálta szíve bálványát. — Tizenkét esztendővel ezelőtt beszélt velük utoljára a fiatal ember, azóta azt sem tudta, hogy él az ő szakácsnéja. Pedig hát élt. Vácon lakott és életelt is adott magáról. A mikor meghallotta, hogy volt ideálja, irázodni akar, Nagyváradon termett és követele a jogait.

— Tizenkét évvel ezelőtt házasságot ígért nekem, támadt a fiatal emberre. Ezt az ígéretét váltása be.

A fiatal ember először megdöbbenett, de aztán látta, hogy az ügygel radikálisan kell elválni. — A régi szeretőt kidobta, aztán feljelentette a rendőrségnél. A rendőrség vállalta a fogta a kiérdekesült szakácsnét, a ki bizalmas vallomásokot tett. Volt nekem — mondotta — körülbelül harminc szeretőm. Az volt a methodusom, hogy ideáljaimmal házasságot ígértem magamnak. Mikor aztán vége szakadt viszonyunknak, feljegyeztem nevét, lakását, polgári állását s eltettem irataim közé. — Mikor azután az illető ifjú nőültni akart, reácsaptam s míg egy összeg pénz nem adott, nem hagytam nyugton. Most is ez volt a szándékom. Nem rajtam mulott, hogy nem sikerült. A rendőrség meghallgatta az ügyes vőlekezt és ennek hatása alatt úgy döntött, hogy a szakácsnét eltoloncoltatta Vádra. A házasság landó ifjú most már teljes biztonságban vezetheti aráját az oltár elé.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, pénteken, 1903. dec. 18-án:

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, szombaton, dec. 19-én:

CZIGÁNYBÁRÓ.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szombat: A cigánybáró. (b. 76.) Krausz Adél és Kalmár József m. v.
Vasárnap d. u.: Szökött katona.
este: A denevér. (b. 77.) Krausz Adél és Kalmár József m. v.

* Denise. Dumas hírneves színműve tegnap este szerepelt a színház játékrendjén. A nagy francia hatalmas tirádának szép száma közönség tapsolt tegnap s a szereplők egyrésze valóban megérdemelt sikert ért el ilyekeztével. Szakács Andor, Tóvölgyi Margit, Etsy Emilia, Szegő Endre, Laczkó Aranka és Palotai Piroska játéka különösen is kiemelkedt s a történeti hűség kedvéért megemlíti azt a szép csokrot is, a mit Etsy Emilának nyújtottak föl tisztelői az első felvonás után.

* Színházi hírek. Ma este Herczeg Ferenc színművét a »Ocskay brigadéros«-t utiják föl színházunkban. Az előadásnak főszereplői Szakács Andor, Szentgyörgyi István, Szegő Endre, Somlai Artúr, Kassai Károly, Mészáros Alajos, Tóvölgyi Margit és Csige Böske lesznek. — Vasárnap délután a »Szökött katona« kerül színpadra. A címszerepet Kassai Károly játssza.

Táviratok

Delegációk ülése.

Bécs, dec. 17.

A delegációk magyar albizottsága, ma Széll Kálmán elnöklete alatt ülést tartott, melyen az indemnítást terjesztették elő, melyet Münich Aurél előadó ajánlott elfogadásra.

Ugron Gábor nagyhatású beszédében ellene szolt az indemnításnak.

Jekelfalussy altábornagy felszólalása után az indemnítást elfogadták. A legközelebbi ülés holnap délután lesz.

A tisztviselők fizetés-rendezése.

Budapest, dec. 17.

Illetékes forrásból vett értesülés szerint jelenthetjük, hogy Lukács László pénzügyminiszter szombaton fogja beterjeszteni a tisztviselők fizetési pótlékára vonatkozó törvényjavaslatot.

Azt a hírt, mintha a M. Á. V. hivatalnokai is nagyobb jutalomhoz jutnának, most a félhivatalos Magyar Nemzet megeafolja. A vasutasok között csupán néhány ezer koronára kerül szétosztásra, mint minden karácsonykor.

Tanácskozás a külügy-miniszteriumban.

Budapest, decz. 17.

Ma délelőtt a külügyminiszteriumban közös miniszteri konferencia volt, melyen egy a Bécsben levő magyar miniszterek, valamint az osztrák kormány tagjai és a közös miniszterek megjelentek. A tanácskozás tárgyat az képezte, hogy mi a teendő az olasz kereskedelmi szerződés dolgában, melynek megkötése sokféle nehézségbe ütközik. A konferencián elhatározták, hogy hat hétre meghosszabbítják a régi szerződést.

Tudósítónk e hirre nézve kérdést intézett Molnár Ákos országgyűlési képviselőhöz, a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők országos szövetségének elnökéhez, a ki a következőket mondta:

— Hogy e határozatnak mi a következménye, azt én addig meg nem mondhatom, míg pozitív formában nem ismerem ezt. De ha ez a meghosszabbítás azt jelentené, hogy a régi klanzula fenntartásával könnyebbitenék meg a szerződést, akkor annak politikailag és közgazdaságilag fontos konzekvenciái vannak. — Politikailag az, hogy földmívelési és kereskedelmi miniszterek állása tarthatatlanná válik, mert hiszen a közgazdasági és pénzügyi bizottságban, a mely bizottságtól véleményét kérték, — a lehető legrövidebb időre megkötendő, vagy meghosszabbítandó olasz szerződést illetőleg, — határozott ígéretet tettek, hogy csak olyan intézkedést tartanak lehetőnek, amely Magyarország bortermelő közönségének érdekeit teljesen megóvjá. Határozottan és nyíltan kijelentették, hogy a mai 3. 20. krajcáros vám, vagyis a borvámklauzula sérelmes és így jóval nagyobb vámot ha elérni nem tudnának, inkább elébe néznek még a vámháborúnak is.

Minden komoly politikus előtt nyilvánvaló, hogy ilyen kormányfőfiak nyilatkozata rájuk nézve kötelező. Gazdaságilag ez óriási csapás lenne az országára a borvámklauzulaival való meghosszabbítás, mert bármilyen kedvezmény nyújtassék Olaszországnak részünkről a borra nézve és bármily rövid időre is, specialis jogai támadnak fel Francia-, Spanyol- és Görögországnak is. Már pedig, hogy az mily veszélyes, azt leglényesebben illusztrálja a triestisi fűmepunto francoban napról-napra nagyobb mennyiségben elhelyezett olasz borok tömege. Minél több időt adnak az olasz bor behozatalára, annál nagyobb veszedelem az ránk nézve.

A békés-gyulai drámához.

Békés-Gyula, dec. 17.

A kir. törvényszék vádтанácsa ma hirdette ki határozatát, mely szerint a Nyisztor-féle bűnügyben érdekeltet szabadlábon hagyja.

Az ügyész a határozatot megfellebbezte és így afelett a nagyváradi tábla fog dönteni.

A vádának döntése különben nagy feltűnést keltett. Általános az a vélemény, hogy ha már Nyisztor-t — a ki súlyos beteg — nem is tartóztatják le, de Kubik Gyulát, ki ebben az ügyben oly ellenszenves szerepet játszik, feltétlenül le kellene tartóztatni.

Széllüött püspök.

Budapest, dec. 17.

Strossmayer püspököt ma délután féloldali szélütés érte.

Budapesti gabona-tőzsde.

A hangulat üzetlenül és gyenge. Határidő és készáruüzlet teljesen pang.

Névleges árak:

Buza ápr.	769—70
Rozs "	657—58
Zab "	548—49
Tengari máj.	515—16

SZERKESZTŐI ÜZENET.

K. Z. Maros-Vásárhely. Az említett hírt mi biztos forrásból kaptuk. A mint a parlamentben helyreáll a rendes ügymenet, az említett kinevezés megtörténik.

IRODALOM.

Bmlékeim. (Költemények, írta Tóth Márton, 1848—49-es honvéd tüzérhadnagy. Az Athenaeum nyomása, ára 2 korona.) Rzemnyolcszázötvenfől a mai napig írott verseit gyűjtötte kötetbe Tóth Márton, ki még szemfől-szembe láthatta a letűnt idők glóriás alakjait, Petőfit, Kossuthot, Aranyt, Damjanichot; kit megleltetett a nagy napok égető varázsa, ki maga is harcos részt vett abban a bűvös forgatagban, melynek emléke évszázadok múltán is dobogása fogja hozni unokáink szívét. Az emlékező ember mind költő, mind poéta. Valamennyien kiszíneztük lelkünkben a múltat, mely sugárnyében állt előttünk, szemközt a sivar és rideg valóval.

Tóth Márton is költő. Emlékező, ki ostorozza a sötét jelent, a nyomorultat, a ködöst és sóhajok közt idézi föl az üstökösök föl tündöklő múlt egét, az elviharzott éveket.

Hazafias versekből áll a szép kötet legnagyobb része, míg a szerelmes versek — régi szép idők emlékei! — szintén tekintélyes helyet foglalnak el a könyvben. Néhány szatíra, egy pár epigramma egészítik ki Tóth Márton könyvét, mely — ha a versen erősen érzik is a legnagyobbaknak a főleg a segesvári csatától gigászi halottának közvetlen hatása, — egy őszinte, hazafias lélek valódi tehetségre valló, jelentős munkája. A verseskönyvet Damjanich János özvegyének ajánlotta a szerző, míg a jövedelem fele jótékony célra fordíttatik.

REGÉNY.

Synnöve Solbakken.

Írta: Bjørnstjerne Bjørnson.

Fordította: Jeanette. (17)

Szemével a füst irányát követte, mely gyorsan és vigan tört a napos, tiszta levegőbe előre, majd nyugatra, gondolkodó lett — végre szélesre nyulva, az erdő fölött elhúzódott — mindig ritkulva, míg végre, mint egy lebegő fátyl, eltűnt szeme elől.

Sokféle gondolat kavargott ilyenkor a leányok fejében és gondolataik a hegy-völgyet keresztül-kasul kóboroltak be. Ma folyton Nordhaugra gondoltak.

Néhány napja tartott a lakodalom már, amennyiben azonban hat napig volt tartandó, olykor-olykor pisztolydurránás vagy éles kurjongatás hallatszott fel hozzájuk.

— Vigan vannak idelelenn — mondta Ingrid.

— Én nem irigylem örömtüket — mondá Synnöve, kötését kezébe véve.

— Mégis kellemes lenne ott lehetni — mondá Ingrid, a fűben ültében hosszú pilantásokat vetve Nordhaug felé, hol ember-tömeg hullámlzott fel és alá, némelyek az éléskamra felé tartva, hol bizonyára terített asztalok voltak, mások pedig páronkint, nyilván jól mulatva, sétálgáltak.

— Igazán nem tudom, miért kívánczol annyira oda, — jegyezte meg Synnöve.

— Magam sem tudom — felelé Ingrid még mindig a fűben ülve és odatekintve. — A tánc miatt azt hiszem, — tevé aztán hozzá Erre Synnöve nem felelt.

— Sohse táncoltál még? — kérde Ingrid.

— Nem.

— Azt tartod, hogy bűn táncolni? — Magam sem tudom határozottan.

Ingrid egyelőre elejté e tárgyat, mert eszébe jutott, hogy a Haugamoknál szigorúan el van tiltva a tánc és nem akarta firtatni, hogy Synnöve felfogása mennyiben egyezik szüleiével. Bármennyire igyekezett azonban gondolatait más felé terelni, kis idő múlva megszólalt ismét:

— Jobb táncost, mint Thorbjörn nem láttam még soha.

Synnöve kissé vonakodva válaszolt: — Mondják, hogy Thorbjörn jól táncoljon!

— Szerelném, ha egyszer táncolni látnád — mondá egyszerre csak Ingrid.

Synnöve gyorsan válaszolt: — Nem, nem akarom.

Ezen válasz Ingridet kissé zavarba hozta. Synnöve pedig kötésére hajolt és elkezdte a szemeket számlálni. Hirtelen azonban ölébe ejtve felpillantva mondá:

— Oh! benső igaz örömet, mint ma, régen nem éreztem.

— Miért? — kérde Ingrid.

— Oh... mert ma nem táncol Nordhaugen!

Ingridnek sajátoság gondolatai támadtak.

Pedig ott vannak leányok, kik vágnak utána; — mondá.

Synnöve szólni akart, de mégis hallgatott, költőitjét kezébe véve tétovázva ült.

— Thorbjörn is szívesebben lenne itt, azt biztosan mondanám; mondá Ingrid. Ekkor észrevette, hogy mit mondott és Synnövére nézett, ki elpirulva kötött. Ekkor átgondolta Ingrid egész beszélgetésüket, kezével tapsolt és odacsuszolt Synnövéhez, kinek erősen szemé közé nézett. Synnöve tovább kötött. Ekkor Ingrid vidáman nevetni kezdett és mondá:

— Te titkosl valamit előttem, hosszú együttlétünk dacára.

Synnöve nyugtalan tekintettel kérde: — Ugyan mit beszélsz itt össze? — Tehát nem haragszol, ha Thorbjörn táncol folytatja nevelve.

Semmi felelet. Ingrid folyton nevetett és Synnöve nyakába ugorva, fölébe sutlotta:

— Haragszol azonban, mert másokkal és nem veled táncol.

— Milyen bolondságokat beszélsz tel — mondá Synnöve s lerázva magáról Ingridet, felállt. Ingrid szintén felállott és utána ment.

— Igazán kár Synnöve, hogy te nem tudsz táncolni, — mondá nevetve. — Valóban nagy kár! Jer megtanítlak azonnal. — És ezzel átfogta Synnöve derekát.

— Mit akarsz velem, — kérde ez.

— Táncolni tanítani, hogy máskor ne bándkjál, ha másokkal táncol.

Most Synnöve is nevetett, azaz nevetni próbált.

— Megláthat valaki — mondá.

— Isten áldjon meg ezen válaszárt, bármily ostobán is hangzott — felelé Ingrid és máris egy táncdalba kezdett, Synnövének ennek útmeze szerint forgatva.

— Nem, nem! Nem megy sehogy.

— Ostobaság! Éppen mondtad, régen nem voltál ily jókedvű — jer csak!

— Ha legalább tudnám, hogyan kezdjem.

— Probáld csak, majd meglátod, hogy megy!

— Te nagyon vad vagy Ingrid!

— Ezt mondta a macska is a verébnek, mert az sem akarta csendesen bevárni, hogy a macska megfogja. Jer csak.

— Hiszen kedvem éppen lenne — de.

— Most én vagyok Thorbjörn, te pedig az ő fiatal felesége, ki nem akarja, hogy ő másokkal táncoljon!

— De.

Ingrid dudogott.

— De — ismétlé Synnöve, de lásd ekkor azonban már ő is táncolt.

Egy u. n. Ugrólanc volt. (Nemzeti tánc, háromnegyed ütemben.)

Ingrid nagy léptekkel ment karjait férfi módra himbálva; Synnöve szívesen nézte és apró léptekkel követte és Ingrid éneklé:

Róka fekszik megalpulva
Künn a pusztán.
Nyul fut át az erdőszélen
Keresztül a pusztán.

A napsugár csillog, ragyog,
Erre-arra villog, ragyog
Künn a pusztán.
Nyul fut, nagy vidáman,
Keresztül a pusztán!

„Juhhe!... Milyen pompás a nap!”
Ki ugrana magasabbat,
Mint én,
Itt a pusztán!

Róka fekszik megalpulva,
Künn a pusztán.
Nyul, nagysietve, nyakába fut,
Keresztül a pusztán.

„Te itt! Isten irgalmaz!”
Kedvesen te itt táncolni mersz.
„Künn a pusztán?”

— Nos, nem volt-e pompás? — kérde Ingrid egészen kimerülve.

(Folyt. köv.)

„Ujság”

ELŐFIZETÉSI ÁRAK!

Negyedévre 6 kor.

Egy hóra 2 kor.

Mutatvány-számokat kívánatra 4 napig szívesen küld a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR.

Kristály

! gőzmosó-intézet !

Kolozsvárt,

szemben a vasúti indóházzal.

Telefon sz. 500.

női és férfi fehérneműek mosása és vasalása gyorsan, a legszebb kivitelben, mi tha csak új volna. — Az intézet csak vizgöz és szappan által mos, tisztít és így a fehérnemű rongálása ki van zárva.

Csipekfűgöngyök a legutányosabban tisztíttatnak.

Kelengyék mosása és vasalása a legszebb kivitelben eszközöltetnek.

Belvárosi felvételi hely:

HIRDETMÉNY.

Alólírt tömegmondok ezzel közzéteszi, hogy a vagyonbirtokos **Ároncz Márton** Szamosfalvi lakos és bérleti csődítoméneghez tartozó a csődítoméneg 2-217. 220-230. 232-250. 252-272. 275. 398-410. tételei alatt összeirt ingóságok, u. m.: marhaállomány, különböző termények, gazdasági felszerelések, lovak, kocsik, szekerek, lakház, kocsiszin, istálló, cselédházak stb. egy tömegben avagy csoportonként, (u. m. állatállomány, gazdasági felszerelés, termények, épületek, kocsik, gazdasági gépek külön-külön) el fog adni.

A csődítoméneg alólírt tömegmondok irodájában a hivatalos órák alatt d. e. 8-12-ig és d. u. 3-6 óráig az érdeklődők által megtekinthető, a hol mindennemű egyéb az ügyre vonatkozó felvilágosítás is nyerhető, ugyanott tehetik meg venni számdézőzők akár az egész tömegvagyonra együttesen, akár a csoportokra vonatkozó írásbeli zárt ajánlatukat is.

Az ajánlatokat 1903. évi december hó 27. napjának d. e. 12. óráig adandók be alólírt tömegmondokhoz.

Ajánlattevők kötelesek a becsérték 10%-át bánatpénz fejében tömegmondok kezéhez készpénzben vagy óvadékpapírban az ajánlati feltétellel egyidejűleg letétbe helyezni. Az ajánlatok elfogadása felett a csődítoméneg fog minden megsejtetés nélkül határozni, s az eredményről az érdeklőteket azonnal értesíteni fogják.

A csődítoméneg sem az ingóságok letétbe bocsátása, sem az árak mennyisége, sem pedig az eladás alá kerülő állapotok egészében volia tekintetben felelősséget nem vállal.

Ajánlattevők ajánlatuk azonnal kötelezi — a csődítoméneg azonban csak a csődítoméneg által törént elfogadásnak a csődítoméneg által törént jóváhagyása után.

Vevő köteles a vételárát az említett jóváhagyás napjától számított 3 nap alatt tömegmondok kezéhez készpénzben bánatpénz különben elvesztésének terhe mellett megfizetni.

Ugyancsak vevő hordozza a kötéendő szerződés költségeit és mindennemű illetékeket is.

Kolozsvárt, 1903. december 16.

BOKROS BÉLA,
ügyvéd, tömegmondok.

Sz.: 2731/903.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hidalmasi kir. járás bíróság mint telekkönyvi hatóság közzéteszi, hogy Dr. Weisz Miksa ügyvéd által képviselt Erdélyi Magyar Jelzálog Hitelbank részvény-társaság végrehajtónak Csoroty Nyikolae és Csoroty Togyer nyiresi lakos végrehajtást szenvedők elleni 132 kor. 40 fill. tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmasi kir. járásbíróság területén levő Nyires községben és határára fekvő és a nyiresi 587 tkjében A 1. 1-12 rsz. alatt Csoroty Nyikolae nevével felvett 231/3. 232/3. 889/1. 890/1. 1202/1. 1203/1. 1204/1. 1335/2. 1336/2. 1431/1. 1445/3. 1447/3. 1876/1. 1919/3. 1958/2. 2787/2. 2788/2. 2789/2. 2930/2. 3279/2. 3280/2. hrszámú egész ingatlanokra 793 korona, és a Nyiresi 383 tkjében Csoroty Todor nevével felvett A 1. 1-13. rend. 231/2. 232/2. 974/1. 975/1. 1202/2. 1203/2. 1304/2. 1335/3. 1336/3. 1431/2. 1445/2. 1447/2. 1376/2. 1949/2. 2072/1. 2075/2. 2358/3. 2787/3. 2788/3. 2789/3. 2930/3. 2931/2. 2932/2. hrszámú egész ingatlanokra 1170 korona becsértékben mint cenzel megállapított kiküldetési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi február hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Nyires község házára megartandó nyilvános árverésen megartandó kiküldetési árban alól is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékpapírban az értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Hidalmas, 1903 évi december hó 3-án.

Pap Romolusz,
kir. törvénzéki bíró.

Sz.: 2729/1903.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hidalmasi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közzéteszi, hogy Dr. Weisz Miksa ügyvéd által képviselt Erdélyi Magyar Jelzálog Hitelbank részvény-társaság végrehajtónak Friedmann Áron és Friedmann Gizella illetve Friedmann Májor rákosi és Porgesz Mendelné hidalmasi lakos végrehajtást szenvedők elleni 794 kor. 64 fill. tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmasi kir. járásbíróság területén levő a Hidas községben és határára fekvő és a hidalmasi 57. tkjében Friedmann Májor nevével álló A 1. 5. rend. 707/2. 708/2. 709/2. 710/2. 711. 712/2. 713/2. 714/2. 715/2. 716/2. 717/2. hrszámú egész ingatlanra 1237 korona, és a hidalmasi 6. sz. tkjében Porgesz Mendelné szül. Hersch Eszter nevével álló A 1. 13. rend. 707/1. 708/1. 709/1. 710/1. 711/1. 712/1. 713/1. 714/1. 715/1. 716/1. 717/1. hrszámú egész ingatlanra 1237 korona, mint cenzel megállapított kiküldetési árban az árverést elrendelte, hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. február hó 26-ik napjának d. e. 10 órájkor ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési árban alól is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Hidalmas, 1903 évi december hó 3.

Papp Romolusz,
kir. albíró.

Lebovits Izidor

Kolozsvár

Wesselényi M.-utca 20.

Ajánlja ujonnan

berendezett és a

legnagyobb kíváncsi

maknak megfelelő

férfi-divatáru

üzletét.

Legnagyobb

választék:

Kalap,

Jng, 2862 9/50

Nyakkendő,

Kesztyű,

Ésöernyő

és minden e

szakmába vágó

czikkekből.

Pontos kiszolgálás!

Kitűnő minőségű tűzifa

tiszta méretekből kapható

Betegh Péter

faraktárából

1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábas bükfa 11 frt.

1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott vastag hántottfa 11 frt.

1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábas tölgyfa 10 frt.

1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott vegyes dorongfa 9 frt.

1 614 köbméter II. oszt. nem usztatott végy hántottfa 9 frt.

Házhoz szállítva 1 forinttal drágább.

2386 Waggonszámra árendemény. 20/50

Viszonteladónak jelentékeny árkedve-mény.

Megrendelhető irodahelyiségben: Egyetem-utca 3. sz.

Szele Márton, Dániel Antal és Tauffer Dezső főtéri üzletben.

Vegyünk Sorsjegyet!

MAGYAR —
„Iparművészeti” Ára: 1 korona!

Főnyeremény: 30,000 korona.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár — Kolozsvárt.

Braun Mihály
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-u. 18.

Nagy raktár az
összes hangszer-
ekben.
Nagy
javítóműhely.
Árjegyzék ingyen és
bérmentve.

Házhelyek eladása!

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet”
és Orbók Mór-féle

parcellázott területen

(Heltai-utca és Tordai-út között)

több 200—500 öles

házhely eladó!

Az utak ki vannak építve s a jövő év elején a csatornázás és vízvezeték is bevezetettik.

A tavaszon építeni lehet!

Villák építésére is kiválóan szép, egészséges, alkalmas és közeli hely!

Ily czélra már több telek

el is adatott!!

A véglegesen megállapított eladási árak és egyéb feltételek megtudhatók.

— részletes magyarázó térképek kaphatók —

és vételek eszközölhetők:

az „Erdélyi Gazdasági Egylet”

titkári hivatalánál

Petőfi- (rég. Kultorda) utca 7. sz. I. em.

Naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 3—4-ig.

TÁVIRAT!

mert elsőrangú gyárosoktól sikerült igen jutányosan az

ősi- és téli évadra

FÉRFI és NŐI

szabványos szöveteket

beszerezünk, — melyeket

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 40.

szám (saját ház) alatt levő

nagy posztóraktárunkban

árusítunk.

Raktáron vannak a legfinomabb

magyar, angol és brünni, vala-

mint francia és skót gyártmányu

szövetek a legdivatosabb minőség-

ben. Papok részére felöltőknek téli

kabátoknak, szalon ruháknak nagy

választék. Továbbá egyenruhák nagy

előírás szerinti kelmékben.

Nők részére csak a legfinom-

abb és legújabb divatu angol és skót gyár-

tmányu szövetek: kosztümöknak

és galléroknek oly szép minőség-

ben, hogy a legkényesebb izlésnek is meg tudunk felelni.

Videki megrendelőknek kíván-

natra mintákkal szolgálunk.

A n. é. közönség szives pártfogá-

sát kérve, biztosítjuk egyúttal jutá-

nyos és pontos kiszolgálásról.

MOSKOVITS B. ÖRÖKÖSEI

Zauderer, üzletvezető.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság.

Törlesztéses és közönséges jelzálog-

hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt

fekvő bérházakra és bárhol fekvő föld-

birtokra. 2606 94-*

Az ügyleteket a leggyorsabban és legelő-

nyösebben bonyolítja le a kölcsönöket

minden levonás vagy külön díj nélkül

készpénzben fizeti ki.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közön-

ség tudomására hozni, hogy

Szentegyház-utca 6. szám alatt

(Róm. kath. bérpalota, saroképület)

öt év óta fennálló

fűszer- és csemege üzletemet

megnagyobbítottam és azt a

legjobb minőségű árukkal

— ujonnan rendeztem be. —

Üzletemben kaphatók: többféle rumo', theák, thea-sütemények, tej-piskóták; befőttek és candírozott gyümölcsök.

Karácsonyi Czukorkák és karácsonyi-falcsokból — nagy választék!

Továbbá sódar, sajtok és déligyümölcsök.

Ajánlom kitűnő minőségű

Ménés-Györöki boraimat.

Litere a 38 krajczár.

Teljes tisztelettel 2948 1-15

Itj. GRÁF LÖRINCZ Szentegyház-u.

Hirdetések

a legolcsóbb árban
GOMBOS FERENCZ
könyv-nyomdájában
véteinek föl. Egy-u.

A városi és vidéki Nagyközönség szives figyelmébe.

Schuster Emil
Kolozsvár, Mátyás király-ter. (Gróf Rhédey-palota.)
Telefon: 183.

Leghíresebb gyártmányu seretes és golyós Vadásztgyverek Revolverek. Töltény-hüvelyek és Revolver-töltények.

Vadászcsipők és Csizmák, Halinák, Gummi Vadász csizmák és Cipők, Amerikai Sár-czipők urak, nők és gyermekek részére.

Valódi daniái iramszarvas Borkabátok szörme vagy flanel beléssel.

Bőrnadrágok, Mellények és Sapkák. — Vízhatlan Eoden Felöltők, Kabátok és Sapkák, Kötött, szőr, Glace, szarvasbőr és valódi angol Kesztyűk. Teljesen veszélytelen villamos zseb és olvasó lámpák, külön telenek.

Valamint több itt fel nem sorolható czikk állandó nagy választékban.

2313 137—360

Játékszerek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

2465. 69-*

Réti Sándor férfiruhakereskedőnél

a Tanácsháza alatt.

1 férfi öltöny 4 frttól

1 fű „ 1 frt 50 krtól

1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.

1 férfi öltöny 4 frttól

1 fű „ 1 frt 50 krtól

1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.

1 férfi öltöny 4 frttól

1 fű „ 1 frt 50 krtól

1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.

1 férfi öltöny 4 frttól

1 fű „ 1 frt 50 krtól

1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.

1 férfi öltöny 4 frttól

1 fű „ 1 frt 50 krtól

1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.

1 férfi öltöny 4 frttól

1 fű „ 1 frt 50 krtól

1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.

1 férfi öltöny 4 frttól

1 fű „ 1 frt 50 krtól

1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.